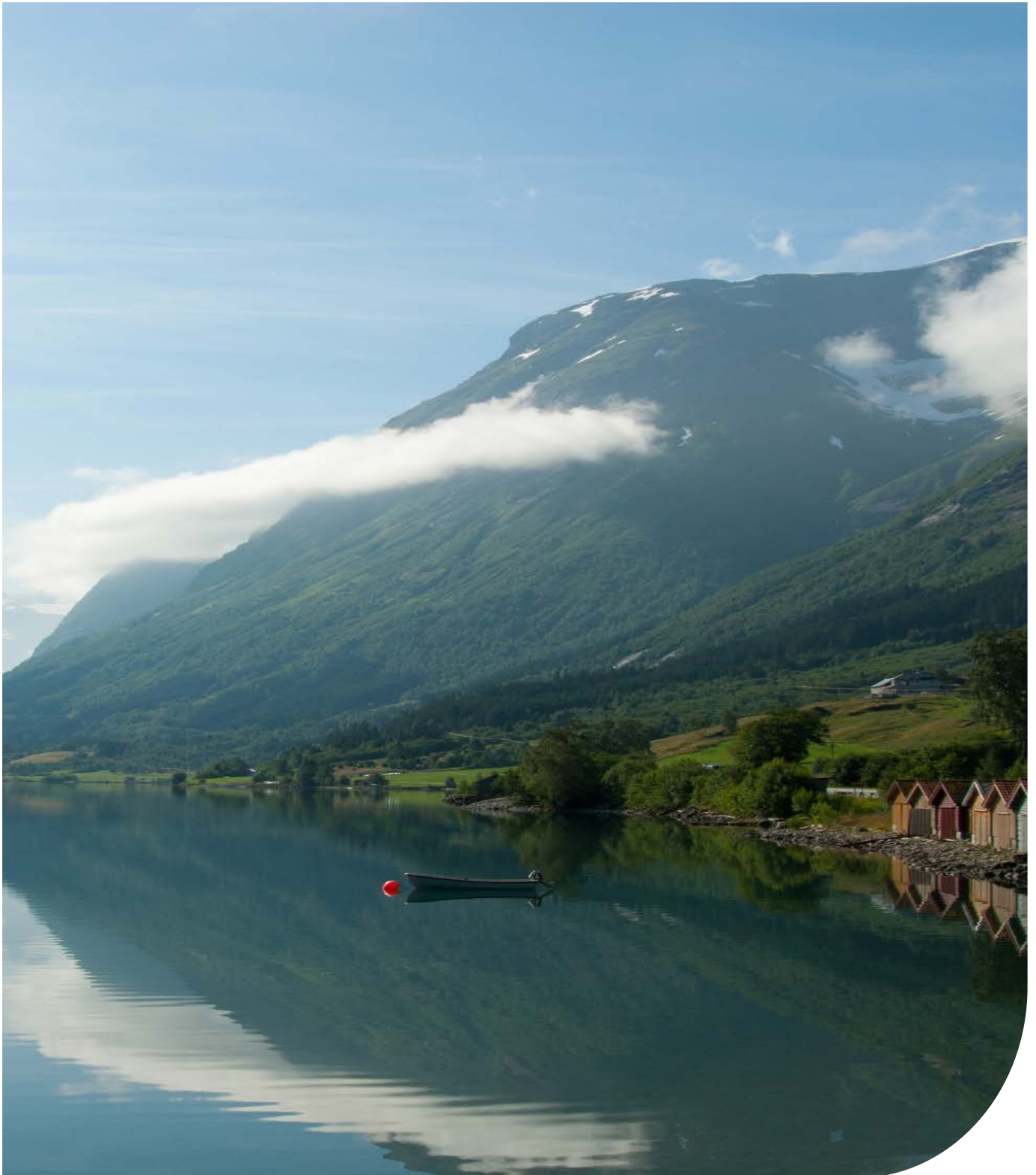

Pilar 3 - Risiko og kapital 2017

Eika Boligkreditt AS

INNHALDSFORTEGNELSE

---

1 Innledning	2
2 Selskapsstruktur og virksomhet.....	3
3 Kapitaldekningsregler	4
Pilar 1	5
Pilar 2	5
Pilar 3	6
Beredskapsplan for kapitaldekning	6
4 Overordnet risiko- og kapitalstyring	6
Risk Management i EBK	6
ICAAP-prosessen	7
5 Risikovilje og kapitalstrategi	8
Kapitalmål og bufferkrav	8
6 Kapital	9
Oppsummering av regulatoriske kapitalkrav.....	10
Uvektet kjernekapitalandel (Leverage ratio).....	11
7 Strategisk og forretningsmessig risiko.....	12
8 Kredittrisiko	13
9 Motpartsrisiko.....	19
10 Markedsrisiko	21
11 Finansierings- og likviditetsrisiko	24
12 Operasjonell risiko	26

1 INNLEDNING

Eika Boligkreditt (EBK) har som hovedformål å sikre lokalbankene i Eika Alliansen (eierbankene) tilgang til langsiktig og konkurransedyktig finansiering ved utstedelse av obligasjoner (OMF). En viktig del av selskapets forretningsidé er å øke eierbankenes konkurransekraft gjennom å bedre tilgangen til ekstern finansiering i det norske og internasjonale finansmarkedet, både når det gjelder løpetider, betingelser og dybde i tilgangen. Selskapets virksomhet har som formål å redusere eierbankenes risiko. Ved utgangen av 2017 har eierbankene 77,3 milliarder kroner i samlet finansiering hos EBK, og har derved redusert behovet for egen markedsfinansiering med tilsvarende beløp.

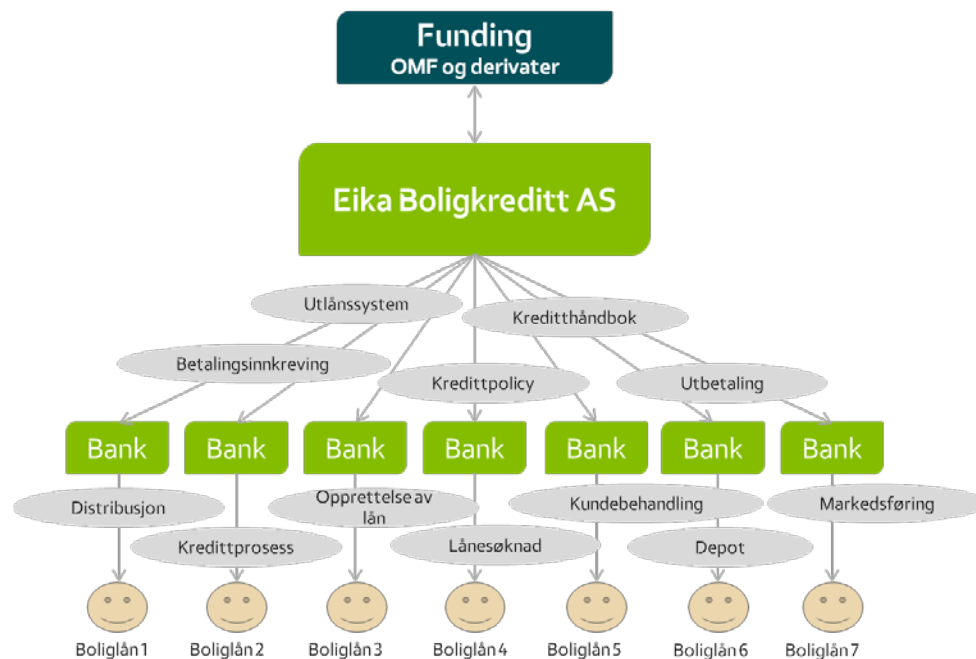
EBK har konsesjon som kredittforetak og tillatelse til å oppta lån i markedet ved å utstede obligasjoner med fortrinnsrett. I Norge ble regelverket for obligasjoner med fortrinnsrett vedtatt i 2007, og obligasjonstypen har blitt en viktig kilde for finansiering av utlånsaktiviteten i banker og kredittforetak. Ved å samle finansieringsaktiviteten knyttet til obligasjoner med fortrinnsrett i EBK har eierbankene fått en aktør i obligasjonsmarkedet som i kraft av sin størrelse kan oppnå konkurransedyktige vilkår og dybde i tilgang til finansiering, både i Norge og internasjonalt.

2 SELSKAPSSTRUKTUR OG VIRKSOMHET

Det er etablert en støttemekanisme fra eierbankene til selskapet som består av eierbankenes forpliktelser til å tilføre selskapet likviditet og kapital i situasjoner hvor det er nødvendig. Eierbankene har et dynamisk eierskap i EBK, det sikrer minst en årlig justering av eierandelen til den enkelte eierbank slik at den tilsvarer bankens andel av utlånsbalansen i selskapet.

For å kunne være aktiv med utstedelser i både det norske og internasjonale finansmarked, må obligasjoner med fortrinnsrett utstedt av EBK ha internasjonal rating. Med internasjonal rating fra Moody's Investors Service (**Moody's**) har EBK mulighet til å diversifisere sin finansiering, samt å kunne finansiere seg der hvor man oppnår markedets beste betingelser. Eierbankene har ikke anledning til å utstede OMF direkte, men gjennom EBK har de likevel tilgang på konkurransedyktig finansiering, og kan opprettholde konkurransekraften i forhold til større norske og internasjonale banker.

Figur 1 Selskapets virksomhetsområde

Eierbankene er EBKs lokale representanter som distributører. De ordner alt knyttet til boliglånet, herunder behandling av lånesøknad, etablering av lånet, endringer på løpende lån og opplåning mv. For kundene vil derfor et boliglån plassert i EBK fullt ut oppfattes og føles som et lån hos eierbanken, fordi den alltid vil være kundens kontaktpunkt i forhold til boliglånet. EBK har i utlånsprosessen ansvar for drift av utlånsystem, kredittpolicy, samt utbetalinger.

Figur 2 Eierstruktur i Eika Alliansen

EBK er organisert i 5 avdelinger:

- Utlån
- Innlån og plassering
- Marked
- Økonomi og Back-Office
- Risk Management og Compliance

Selskapet har 19,8 årsverk pr. 31. desember 2017. I tillegg benyttes tjenester fra Eika Gruppen AS, herunder HR og lønn, regnskap og profilering/marked. Selskapets IT-plattform leveres også av Eika Gruppen AS.

3 KAPITALDEKNINGSREGLER

Det norske regelverket for kapitaldekning bygger på standarder for kapitaldekningsberegninger fra Bank for International Settlements (BIS). Formålet med kapitaldekningsregelverket er å styrke stabiliteten i det finansielle systemet gjennom:

- Mer risikosensitivt kapitalkrav;
- Bedre risikostyring og kontroll;
- Tettere tilsyn;
- Mer informasjon til markedet.

Figur 3 Basel II-oversikt over pilarene

Selskapet benytter standardmetoden for beregning av kapitalkrav knyttet til kredittrisiko, og basismetoden for beregning av kapitalkrav knyttet til operasjonell risiko. Dette innebærer at beregningen av kapitalkrav for disse risikoer følger kapitalkravsforskriftens kategorier og risikovektingsregler.

PILAR 1

Pilar 1 omhandler minstekrav til kapitaldekning for kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko. I pilar 1 inngår også kapitaldekning knyttet til derivatmotparters kredittverdighet (CVA-risiko).

PILAR 2

Pilar 2 omhandler en prosess for å vurdere selskapets totale kapital i forhold til risikoprofil, herunder kapitalbehov for risikoer som ikke dekkes av pilar 1. Kapitalbehovet vurderes basert på 2 hovedelementer: iboende risikoer basert på risikonivå sett på 12 måneders sikt og kapitalbehov sett i et framoverskuende perspektiv som grunnlag for selskapets kapitalmål. Finanstilsynet fattet vedtak om EBKs pilar 2-krav den 4. september 2017¹. Nedenfor følger et utdrag og en oppsummering av innholdet i vedtaket.

«Eika Boligkreditt skal ha kapital utover minstekrav og bufferkrav tilsvarende minst 0,5 prosent av beregningsgrunnlaget (pilar 2-krav) for risikoer som foretaket er utsatt for og som ikke, eller bare delvis, er dekket i pilar 1. Pilar 2-kravet skal dekkes av ren kjernekapital.»

Pilar 2-kravet er foretaksspesifikk og vil variere for banker og kredittforetak avhengig av risiko i det enkelte foretak.

¹ Finanstilsynets vedtak: <https://www.finanstilsynet.no/offentliggjoring-av-finanstilsynets-vedtak-om-pilar-2-krav-for-enkeltbanker/vedtak-om-kapitalbehov-i-eika-boligkreditt-as/>

PILAR 3

Formålet med Pilar 3 er å supplere minimumskravene i Pilar 1 og den tilsynsmessige oppfølging i Pilar 2. Pilar 3 skal bidra til økt markedsdisiplin gjennom krav til offentliggjøring av informasjon som gjør det mulig for markedet, herunder analytikere og investorer, å vurdere institusjonens risikoprofil og kapitalisering samt styring og kontroll. Kravene til offentliggjøring er spesielt viktig når aktører i større grad kan benytte egne systemer og metoder for å beregne kapitalkravet.

Kapitalbehovet og kapitalmålene er vurdert ut fra det internasjonale kapitalkravsregelverket Basel II og Basel III, slik det er nedfelt i finansforetaksloven og kapitalkravsforskriften. Kravet i Finansforetaksloven § 13-6 er at et finansforetak skal til enhver tid ha ansvarlig kapital som er forsvarlig ut fra risikoen ved, og omfanget av den virksomhet institusjonen driver. Dette skal være vurdert både på kort og lengre sikt. Kapitaldekningen skal følgelig være høyere enn minimumskravene på 8 prosent og gjeldende bufferkrav, som er nærmere fastlagt i finansforetaksloven kapittel 14. Finanstilsynet vil evaluere både EBKs kapitalmål og dokumentasjonen av de vurderinger som styret har lagt til grunn for sine konklusjoner.

BEREDSKAPSPLAN FOR KAPITALDEKNING

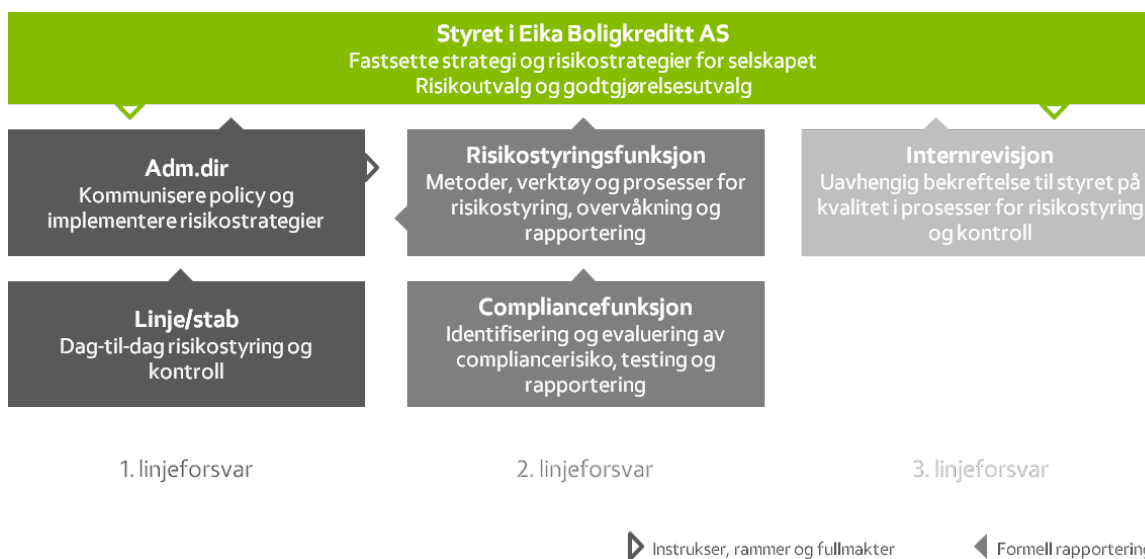
Selskapet har etablert en beredskapsplan for kapitaldekning som skal bidra til at det eksisterer gode prosesser for styring av kapital. EBKs eierbanker er alle underlagt kapitaldekningskrav og har gjennomgående høy soliditet. Eierbankene er gjennom avtaleverk forpliktet til å delta i emisjoner for å styrke kapitalen i selskapet. Den enkelte eierbanks kapitaliseringsforpliktelse er primært begrenset til dens pro rata-andel av kapitalemisjoner, som beregnes på grunnlag av hver eierbanks andel av selskapets bankfinansiering.

4 OVERORDNET RISIKO- OG KAPITALSTYRING

RISK MANAGEMENT I EBK

Ansvar for gjennomføring av selskapets overordnede styring og kontroll er organisert på følgende måte:

Figur 4 Styring og kontroll

EBK har etablert et rammeverk for styring og kontroll gjennom risikostrategier fra selskapets styre med kvartalsvis rapportering av status og utvikling. Det overordnede faglige ansvaret for risikostyring i selskapet er hos administrerende direktør. Selskapet vil ha fokus på å ha tilstrekkelige ressurser innenfor risikostyring og compliance, og vil løpende vurdere tilgjengelig kompetanse og kapasitet.

Det gjennomføres kvartalsvis risk- og compliancerapportering som gir en samlet oversikt over eksponering i forhold til etablerte rammer i selskapet, slik at ledelsen, risikoutvalget og styret kan påse at risikoeksponeringen er innenfor fastsatt risikovilje. Rapporteringen kvantifiserer og vurderer alle hovedrisikoer som er relevante for selskapet, herunder strategisk risiko, kredittrisiko, motpartsrisiko, markedsrisiko, likviditets- og refinansieringsrisiko og operasjonell risiko.

Et godt internt kontrollmiljø forutsetter forankring i hele organisasjonen, fra den enkelte medarbeider til selskapsledelsen og styret. Selskapets internrevisor er PricewaterhouseCoopers.

ICAAP-PROSESSEN

Virksomheten er underlagt krav til å gjennomføre Internal Capital Adequacy Assessment Process (ICAAP) i tråd med finansforetaksloven § 13-6. Prosessen innebærer vurdering av behov for kapital hensyntatt selskapets mål, strategi, aktuelle og forventede risikoeksponeringer, samt gjeldende risikorammer og regulatoriske bestemmelser. Videre skal ICAAP bidra til å gi felles forståelse av risikobildet i selskapet og gi muligheter for evaluering av risiko opp mot kvaliteten på styring og kontroll. Dette gir grunnlaget for å fastsette kapitalmålene. Selskapets interne vurdering av likviditets- og finansieringsrisiko, Internal Liquidity Adequacy Assessment Process (ILAAP) gjennomføres som en del av ICAAP og omtales i samme dokument.

Estimerte budsjetter og prognoser utarbeides for 3 år frem i tid av administrasjonen. Basert på budsjett og prognose som representerer forventet utvikling i selskapet, foretar risk- og compliancefunksjonen beregninger av kapitalbehov for de neste 3 år.

Risk- og compliancefunksjonen foretar utover dette stresstester av hva som vil være et rimelig, men strengt nedgangsscenario, samt et scenario med likviditetstørke for bankene. Scenariene er ment å reflektere en verste-fall-situasjon for selskapet.

Den foreløpige ICAAP-rapporten er viktig for styrets vurdering av at selskapet har forsvarlig egenkapital og likviditet, jf. aksjeloven § 3-4 og eventuelle muligheter for å utbetale utbytte, behov for tilførsel av kapital, mv. Prosessen i styret innebærer gjennomgang og diskusjon av viktige forutsetninger i ICAAP-analysen, herunder:

- vesentlige forutsetninger i budsjett og 3 års prognose,
- vurdering av om stresstester er tilstrekkelig konservativ til å dekke en verste-fall situasjon, og
- vurdering av kapitalnivået, dvs. hvor mye kapital selskapet bør ha, herunder hvor stor buffer styret finner forsvarlig/ønskelig.

Innspill fra den innledende ICAAP-prosessen med vurderinger i siste styremøte før årsskiftet, samt endelige årsregnskap, danner grunnlaget for oppdaterte ICAAP-beregninger. Det utarbeides en ICAAP-rapport som oppsummerer ICAAP-arbeidet for selskapet. Styret i EBK godkjenner endelig ICAAP for selskapet som oversendes Finanstilsynet på forespørsel og minimum hvert tredje år.

5 RISIKOVILJE OG KAPITALSTRATEGI

Tabell 1 Selskapets risikovilje

Risikotype	Risikovilje
Strategisk risiko	Lav
Kreditrisiko knyttet til utlån	Lav
Motpartsrisiko	Lav
Markedsrisiko	Moderat
Likviditets- og refinansieringsrisiko	Moderat
Operasjonell risiko	Lav

KAPITALMÅL OG BUFFERKRAV

Selskapet har oppdatert sine kapitalmål slik at de er tilstrekkelige til å overholde regulatoriske minstekrav, foretaksspesifikt pilar 2-krav og gjeldende bufferkrav til kapital. Basert på resultatet i selskapets ICAAP er det vurdert at selskapets pilar 2-krav er tilstrekkelig for å dekke kapitalbehovet for risikoer som ikke dekkes av pilar 1. Selskapet har vedtatt å oppfylle kapitalmål i tråd med tabellen nedenfor.

Tabell 2 Kapitalmål* for Eika Boligkreditt i ICAAP-perioden

Kapitalmål	31. des. 2017	31. des. 2018	31. des. 2019	31. des. 2020
Rent kjernekapitalmål	13.0 %	13.0 %	13.0 %	13.0 %
Kjernekapitalmål	14.5 %	14.5 %	14.5 %	14.5 %
Kapitalmål	16.5 %	16.5 %	16.5 %	16.5 %

* inkludert pilar 2-krav og styringsbuffer

Dersom behovet for kapital endrer seg, gir aksjonæravtalen med eierbankene en betydelig forutsigbarhet knyttet til tilførsel av kapital fra eierbankene. Selskapets kapitalmål vil justeres dersom motsyklisk buffer endres og vil ved en eventuell økning av bufferen ha minimum 12 måneder på å tilpasse et nytt krav.

Kombinert bufferkrav utover selskapets minstekrav til kapital skal dekkes med ren kjernekapital og består av systemrisikobuffer, bevaringsbuffer og motsyklisk buffer. Felles for bufferkravene er at muligheten for utbytte- og bonusutbetalinger begrenses i en situasjon der selskapet ikke tilfredsstiller kravene.

Tabell 3 Kapitalbufferkrav pr. 31.12.2017 (tall i tusen)

Buffertype	Krav til ren kjernekapital	
Bevaringsbuffer	2.5 %	786,705
Systemrisikobuffer	3.0 %	944,046
Motsyklisk buffer	2.0 %	629,364
Kombinert bufferkrav		2,360,115

Pr. 31. desember 2017 har selskapet 2,36 milliarder kroner i kombinert bufferkrav, og dette er dekket med ren kjernekapital.

6 KAPITAL

Selskapet benytter standardmetoden for beregning av kapitalkrav til kredittrisiko og basismetoden for beregning av operasjonell risiko. For beregning av kapitalkrav til markedsrisiko, herunder kapitalkrav på likviditetsplasseringer, benyttes standardmetoden for kredittrisiko.

Regelverket etter kapitalkravsforskriften, innebærer følgende vektingsregler av vesentlig betydning for kredittrisikoen i selskapet:

Engasjement	Risikovekt	Vurdering av kapital i forhold til risiko
Lån med pant i bolig innenfor 80 % av forsvarlig verdi, herunder også fellesgjeld til borettslag	35 %	Kredittrisiko
Lånetilsagn og delutbetalte lån gitt med forutsetning om pant i bolig innenfor 60 % av boligens verdi. Konverteringsfaktor på 20 % og 50 %.	35 %	Kredittrisiko
Bankinnskudd uten binding	20 %	Motpartsrisiko
Derivater, avhenger av rating	20 % / 50 %	Motpartsrisiko
Lokale og regionale myndigheter, herunder kommuner og fylkeskommuner	20 %	Markedsrisiko
Repoavtaler	20 %	Motpartsrisiko
Obligasjoner med fortrinnsrett	10 %	Markedsrisiko
Statspapirer, multilaterale utviklingsbanker, utenlandske regionale myndigheter og internasjonale organisasjoner	0 %	Markedsrisiko

Balanseførte eiendeler og annen kredittrisiko vekter som utgangspunkt 100 prosent med mindre annet er særskilt spesifisert.

Beregning av kapital for operasjonell risiko etter basismetoden innebærer at kapitalkravet fastsettes i forhold til selskapets rentenetto og andre inntekter. Vurderingen av den operasjonelle risiko baseres på erfarte hendelser, hendelser i bransjen for øvrig og iboende risikoer.

Beregning av kapital for motpartsrisiko, herunder risiko for svekket kredittverdighet hos motpart (CVA-risiko), beregnes etter standardmetoden for CVA-risiko, jf. kapitalkravsforskriftens § 20a-3. Dette tilleggskravet beregnes basert på motpartens kredittverdighet, og kalles Credit Valuation Adjustment (CVA).

Basert på en samlet helhetlig risikoprofil, herunder eksponering og selskapets styring og kontroll med risikoen, er det foretatt beregninger av de risikotyper som ikke dekkes av Pilar 1 - minimumskravet til ansvarlig kapital.

Tabell 4 Status på kapitaldekning pr. 31. desember 2017 (tall i tusen)

Status kapitaldekning	31.12.2017
Aksjekapital	1,003,932
Overkurs	2,681,451
Annen innskutt egenkapital	477,728
Annen egenkapital	1,014
Sum egenkapital	4,164,125
Fond for urealisert gevinst	14,700
Immaterielle eiendeler	(5,989)
Verdijusteringer finansielle instrumenter	(16,685)
Ren kjernekapital	4,156,151
Hybridkapital	549,540
Kjernekapital	4,705,690
Tilleggskapital	599,646
Netto ansvarlig kapital	5,305,336
Beregningsgrunnlag og kapitaldekning	
Vektet beregningsgrunnlag kredittrisiko	29,480,676
Vektet beregningsgrunnlag CVA-risiko	1,565,471
Vektet beregningsgrunnlag operasjonell risiko	422,053
Sum vektet beregningsgrunnlag	31,468,201
Kapitalkrav tilsvarende 8 prosent av beregningsgrunnlag	2,517,456
Overskudd av ansvarlig kapital	2,787,880
Ren Kjernekapitaldekning	13.2 %
Kjernekapitaldekning	15.0 %
Kapitaldekning	16.9 %

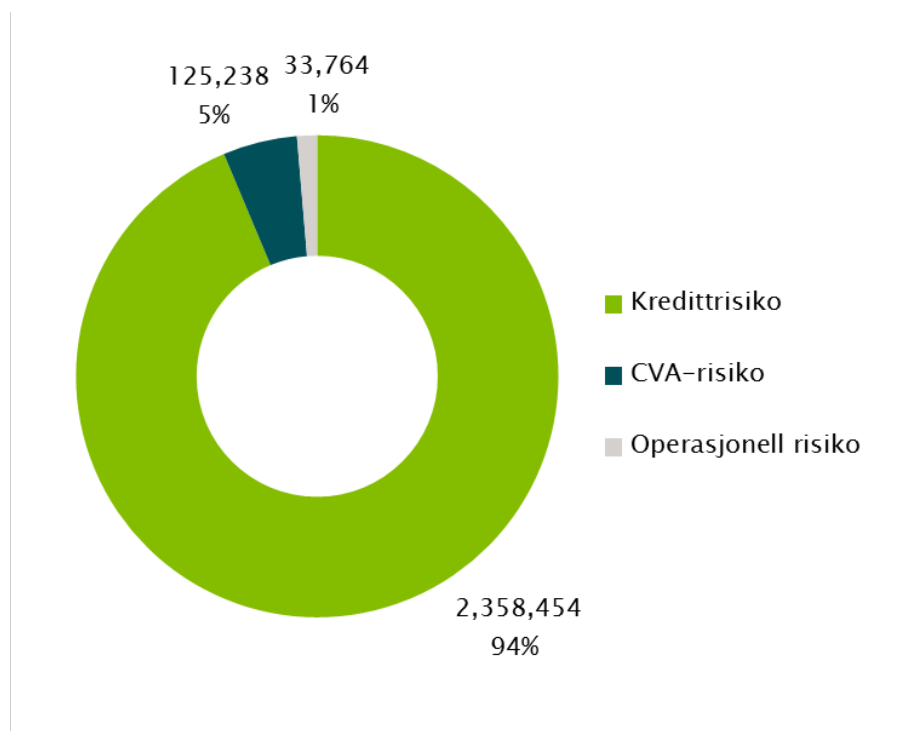
Selskapet hadde pr. 31.12.2017 en kapitaldekning på 13,2 prosent i ren kjernekapitaldekning, 15,0 prosent i kjernekapital og 16,9 prosent ansvarlig kapital.

OPPSUMMERING AV REGULATORISKE KAPITALKRAV

Tabell 5 Kapitalkrav fordelt på risikotype (tall i tusen)

Status kapitaldekning	31.12.2017
Ren kjernekapitaldekning	13.2 %
Kjernekapitaldekning	15.0 %
Kapitaldekning	16.9 %
Kredittrisiko	2,358,454
CVA-risiko	125,238
Operasjonell risiko	33,764
Sum Pilar 1	2,517,456

Figur 5 Kapitalkrav Pilar 1 (tall i tusen)

UVEKTET KJERNEKAPITALANDEL (LEVERAGE RATIO)

Finansdepartementet har fastsatt krav til uvektet kjernekapitalandel på 3 prosent fra og med 30. juni 2017 (CRR/CRD IV-forskriften) som gjelder for EBK. Banker skal i tillegg ha en buffer som utgjør minst 2 prosent (totalt 5 prosent), mens systemviktige banker skal i tillegg ha en buffer som utgjør minst 1 prosent (totalt 6 prosent). Uvektet kjernekapitaldekning skal beregnes etter følgende formel og skal uttrykkes i prosent:

$$\text{Uvektet kjernekapitaldekning} = \frac{\text{Kapitalmål}}{\text{Eksponeringsmål}}$$

Kapitalmålet består av kjernekapital, jf. beregningsforskriften. Krav til uvektet kjernekapitalandel skal supplere kapitaldekningskravet som beregnes av risikovektet balanse, og har til hensikt å fungere som sikkerhet mot for lavt beregningsgrunnlag i kapitaldekningsberegningene.

I beregningen av uvektet kjernekapitalandel (leverage ratio) er det med dagens rapporteringsstandard ikke tillatt å hensynta sikkerheter fra derivatmotparter i beregningen av derivateksponeringen. I tillegg må beløpet beregnes etter markedsverdimetoden. Dette gir uheldige utslag for EBK og medfører at indikatoren ikke er et godt bilde på faktisk risiko knyttet til uforsvarlig gjeldsoppbygging. Det er faktisk slik at beregningsmetoden straffer foretak som har avtale om å motta sikkerhet for økt markedsverdi på derivater. Vi har derfor også gjennomført beregninger av leverage ratio som viser netto derivateksponering beregnet etter standardisert metode iht. kapitalkravsforskriften.

Tabell 6 Uvektet kjernekapitalandel pr. 31. desember 2017.

Uvektet kjernekapitalandel (leverage ratio)	31.12.2017
Balanseposter (eksl. finansielle derivater)	92,145,749
Verdiendring finansielle instrumenter til virkelig verdi	(22,674)
Derivateksponering (MV-metoden uten fratrukket sikkerhet)	10,614,806
Derivateksponering (Std. metode fratrukket sikkerhet)	3,020,317
Lånetilsagn/delutbetalte lån	154,446
Sum balanse og utenom-balanseposter (MV-metoden)	102,892,327
Sum balanse og utenom-balanseposter (Std. Metode)	95,297,838
Kjernekapital	4,705,690
Uvektet kjernekapitalandel (MV-metoden)	4.57 %
Uvektet kjernekapitalandel (Std. metode)	4.94 %

EBK har foretatt et estimat av uvektet kjernekapitalandel frem i tid basert på Finanstilsynets beregningsmetode og oppfyller det fastsatte kravet på 3 prosent.

7 STRATEGISK OG FORRETNINGSMESSIG RISIKO

Definisjon: Strategisk og forretningsrisiko er definert som risikoen for svekket lønnsomhet pga. endringer i konkurranse, rammebetingelser, eksterne faktorer, herunder også politisk risiko og regulatorisk risiko. Dette inkluderer risikoen for manglende samvariasjon mellom inntekter og kostnader over tid, det anses hensiktsmessig å vurdere forretningsrisikoen i sammenheng med strategisk risiko. Strategisk og forretningsrisiko omfatter også ratingrisiko, omdømmerisiko, eierrisiko samt belønnings- og insentivrisiko.

RISIKOVILJE OG EKSPONERING

Strategisk og forretningsmessig risiko i selskapet skal være lav og inngår ikke i beregning av pilar 1-krav til kapital. Selskapet har etablert en god forretningsstrategi og omfattende risikostrategier for styring av strategisk risiko. Det er etablert målsetninger i forretningsstrategien, og øvrige strategier har overordnede rammer knyttet til risikovilje. Selskapets forretningsidé er å tilføre bankene økt konkurransekraft og redusere deres risiko ved utstedelse av obligasjoner med fortrinnsrett i det norske og internasjonale finansmarked. Gjennom dette skal EBK ved profesjonell pleie av finansmarkedene, god internasjonal rating og høy kvalitet på sikkerhetsmassen og risikostyring, sikre eierbankene tilgang til langsiktig og konkurransedyktig funding. For å oppnå denne strategien ligger følgende satsningsområder til grunn:

- Tilpasset vekst
- God internasjonal rating
- Lønnsom og kostnadseffektiv
- Forsvarlig risiko
- Kvalitet i alle ledd

Selskapets omdømmerisiko er i vesentligste grad relatert til selskapet som fundingkilde. EBK har ratede obligasjoner med fortrinnsrett og en nedgradering i rating vil være skadelidende. Ratingselskapet Moody's gjør en vurdering av eierbankene som helhet i tillegg til å vurdere kvaliteten i selskapets sikkerhetsmasse. Spesielt er vurderingen av eierbankene sårbar da dette avhenger av i hvilken grad norske myndigheter er villige til å redde bankene i en krisesituasjon. Hvis en nedgradering inntreffer vil færre investorer investere i selskapets OMFer og vil kreve et høyere risikopåslag hvis de velger å investere.

EBK er eksponert for omdømmerisiko knyttet til Eika som merkevare. Uheldige hendelser i et av Eika-selskapene eller bankene kan medføre negative rykter og konsekvenser EBK må håndtere. Utover dette er selskapet eksponert for effekter av politiske endringer. En vesentlig andel av markedsbaserte utstedelser fra norske obligasjonsutstedere foretas i andre valutaer enn norske kroner. Eventuelle hendelser i norsk politikk har innvirkning på norske utsteders omdømme internasjonalt. Dette går også på norske myndigheters vilje til å støtte norske banker i krisesituasjoner. Beslutninger tatt av norske myndigheter har historisk fått direkte effekt på norske utsteders mulighet for finansiering og kredittpåslag. Likevel er risikoen knyttet til dette størst internasjonalt og for utstedere som har statlig eier, og det er spesielt i perioder der selskapet må refinansiere forfall som er av den størrelsesorden at de ikke kan foretas i det norske markedet at slik politisk risiko/omdømmerisiko er størst.

STYRING OG KONTROLL

For å sikre styring og kontroll med strategisk og forretningsmessig risiko er det viktig med gode strategiprosesser. Selskapet har et årshjul der revisjon av forretningsstrategi og risikostراتيجier inngår som faste oppgaver. En del av styring og kontroll med forretningsrisikoen, er blant annet endringer i selskapets garantiavtaler med eierbankene.

Fokus på god risikostyring, compliance, etikk, varsling om kritikkverdige forhold, håndtering av interessekonflikter, samt øvrige policyer, strategier og rutiner, skal bidra til at selskapet ivaretar prosesser på en god måte.

KAPITALBEHOV

Vurdering av kapitalkrav for strategisk og forretningsmessig risiko inngår i vurderingen av pilar 2, risiko som ikke er dekket av pilar 1. Det er ikke satt av et internt kapitalbehov knyttet til strategisk og forretningsmessig risiko.

8 KREDITTRISIKO

Definisjon: Kredittrisiko er risiko for tap som skyldes at kunder/motparter ikke oppfyller sine betalingsforpliktelser. Kredittrisiko vedrører alle fordringer på kunder/motparter, utlån, kreditter, garantier, uoppgjorte handler, tilsagn om lån til kunder, samt motpartsrisiko som oppstår gjennom derivater og valutakontrakter. Kredittrisiko avhenger blant annet av fordringens størrelse, tid til forfall, sannsynlighet for mislighold og eventuelle sikkerheters verdi. Kredittap kan også oppstå som følge av operasjonelle feil.

RISIKOVILJE OG EKSPONERING

Kredittrisikoen knyttet til utlån skal være lav. EBK skal i sin kredittpolicy og utlånsvirksomhet hensynta de til enhver tid gjeldende regler for kredittforetak som utsteder obligasjoner med fortrinnsrett, jf. finansforetaksloven § 11-5 flg. Selskapets strategi for kredittrisiko på utlån har som formål å minimere risiko for tap på utlån, samt å opprettholde en kredittrisiko som er lavere enn hos sammenlignbare selskaper. På denne måten vil selskapets obligasjoner være et preferert valg for investorene.

Selskapets kredittrisiko er sterkt begrenset gjennom vedtektsbestemte formål, strategi, distributørbankenes garantiansvar og selskapets kredittstrategi. Selskapets kredittrisiko er hovedsakelig relatert til balanseførte poster, men selskapet har også kredittrisiko utenfor balansen.

EBK benytter standardmetoden for å beregne kapitalkrav for kredittrisiko. Pr. 31. desember 2017 utgjorde kredittrisikoen 94 prosent av selskapets kapitalkrav i pilar 1. I dette kapitlet håndteres kredittrisiko knyttet til utlån med pant i bolig. Øvrig kredittrisiko håndteres under motpartsrisiko og markedsrisiko.

Selskapet rapporterer etter International Financial Reporting Standards (IFRS) og verdsetter utlån til virkelig verdi. Markedsverdien på utlån med flytende rente er vurdert å ha en verdi lik amortisert kost, mens utlån til fast rente er tilsvarende vurdert lik amortisert kost justert for nåverdien av differansen mellom lånenes faste rente og gjeldende tilbudte fastrente på balansedagen. For utlån med fast rente benyttes vilkår fastsatt i forskrift for kredittavtaler for å beregne den virkelige verdien. Den virkelige verdien til hvert enkelt lån fastsettes ut i fra hvilken under- eller overkurs kunden vil få eller må betale ved en eventuell innfrielse av fastrentelån. Denne verdien er derfor avhengig av renteutviklingen, og verdisvingninger får resultateffekter. Selskapet har også utlån til finansiering av fellesgjeld i borettslag.

GENERELT OM KREDITTRISIKO I EBK

EBK har aldri hatt misligholdte lån som har ubetalt terminforfall med mer enn 90 dager på sine utlån, og heller ingen tap i forbindelse med utlånsvirksomheten². Garantistrukturen mellom EBK og distributørene reduserer kredittrisikoen for selskapet, og det medfører at selskapet heller ikke forventer tap i fremtiden. Selskapet har derfor aldri foretatt nedskrivninger knyttet til verdifall på utlån.

Tabell 7 Kredittrisiko: Spesifikasjon av risikovektet volum og kapitalkrav (tall i tusen)

Kredittrisiko	Paragraf iht. kapitalkravsforskriften	KF	Balansført beløp	Poster utenom balansen	Risiko-vekt	Beregningsgrunnlag	Kapitalkrav 8 %
Stater	§ 5-1		2,617,243		0 %	-	-
Utenlandske lokale/regionale myndigheter	§ 5-2		418,862		0 %	-	-
Kommune- og fylkeskommune (norske)	§ 5-2		3,960,286		20 %	792,057	63,364,58
Multilaterale utviklingsbanker	§ 5-4		128,898		0 %	-	-
Internasjonale organisasjoner	§ 5-5		788,859		0 %	-	-
Bankinnskudd/utlån til kredittinstitusjoner	§ 5-6		1,736,751	14,714	20 %	350,293	28,023,43
Lånegarantier fra bankene	§ 5-6			1,375,964	20 %	275,193	22,015
Derivater AA-rating (standardisert metode)	§ 5-6 og § 23			2,229,665	20 %	445,933	35,675
Derivater A-rating (standardisert metode)	§ 5-6 og § 23			790,652	50 %	395,326	31,626
Foretak (uten rating)	§ 5-7		32,200		100 %	32,200	2,576
Lån med pantesikkerhet i bolig innenfor 80%	§ 5-9		77,379,150	(1,375,964)	35 %	26,601,115	2,128,089
Delutbetalte lån	§ 5-9 og § 6-1 (8)	0.5		128,517	35 %	22,490	1,799
Lånetilsagn (varighet 30 dager)	§ 5-9 og § 6-1 (9)	0.2		450,938	35 %	31,566	2,525
Obligasjoner med fortrinnsrett	§ 5-13		4,812,006		10 %	481,201	38,496
Øvrige engasjement	§ 5-15		1,859		100 %	1,859	149
Øvrige engasjement (Utsatt skattefordele)	§ 18*		20,578		250 %	51,444	4,116
Sum kredittrisiko			91,896,692	3,614,485		29,480,676	2,358,454

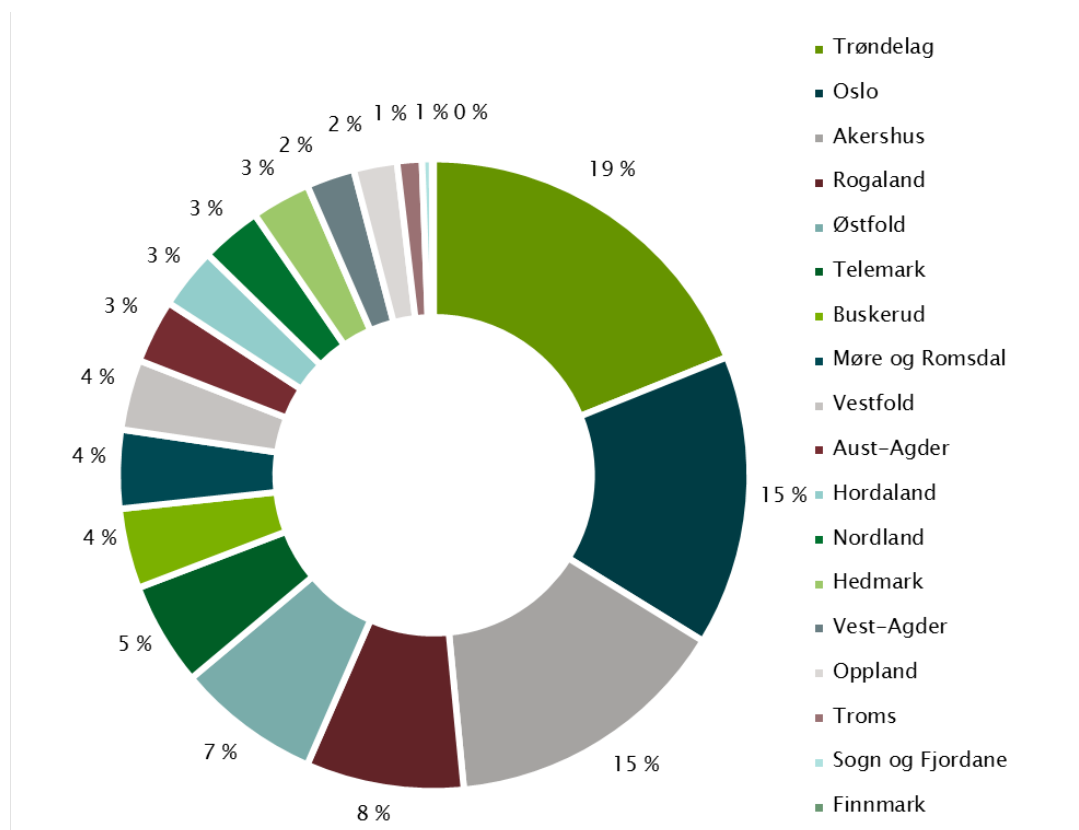
* Beregningsforskriften

² Det følger av kapitalkravsforskriften § 10-1 at et lån er misligholdt når en betaling er forsinket med mer enn 90 dager, og forsinkelsen ikke skyldes tilfeldige forhold hos kunden. Dersom foretaket har misligholdte lån som har ubetalte terminforfall med mer enn 90 dager er lånet å anse som tapsutsatt. Tapsutsatte lån er ikke nødvendigvis misligholdt, men kundens økonomiske situasjon og verdien av sikkerhetene innebærer fare for tap.

Tabell 8 Kreditrisiko pr. engasjementskategori (tall i tusen)

Engasjement	Kapitalkrav
Lokale og regionale myndigheter	63,365
Institusjoner	117,340
Foretak	2,576
Engasjementer med pantesikkerhet i boligeiendom	2,132,414
Obligasjoner med fortrinnsrett	38,496
Øvrige engasjementer	4,264
Sum kapitalkrav kreditrisiko	2,358,454

Figur 6 Geografisk konsentrasjon: Utlån fordelt på fylke i % av totalt utlånsvolum pr. 31.12.2017

Eierbankene som distributørkanal gjør at kundene har en god geografisk spredning. Selskapets kunder er i hovedsak privatkunder hvor hver enkelt kunde utgjør en svært liten andel av selskapets totalportefølje.

Tabell 9 Utlån fordelt på engasjementstype og løpetid (tall i tusen)

Forventet løpetid	31.12.2017	0-1 mnd	1-3 mnd	3-6 mnd	6-12 mnd	1-3 år	3-5 år	5-10 år	Over 10 år
Utlån:									
Privatpersoner	69,821,398	47	863	2,057	10,463	176,216	554,419	3,209,481	65,867,852
Borettslag	7,447,505	95	-	173	1,156	27,151	28,193	379,266	7,011,471
Plasseringer:									
Statspapirer	2,617,243	295,613	1,531,886	789,744	-	-	-	-	-
OMF	4,812,006	-	-	-	140,763	4,470,324	200,919	-	-
Lokale og regionale myndigheter (norske)	3,960,286	279,592	1,492,839	1,492,998	694,858	-	-	-	-
Offentlige lån etc.	1,336,620	492,634	-	296,225	247,130	300,631	-	-	-
Repo	249,041	249,041	-	-	-	-	-	-	-
Bankinnskudd	1,735,735	1,735,735	-	-	-	-	-	-	-
Sum	91,979,834	3,052,757	3,025,587	2,581,197	1,094,370	4,974,322	783,531	3,588,747	72,879,323

Ut i fra tabell 9 kan vi se at EBK har god spredning i forfall på utlån og plasseringer, noe som bidrar til i minske kreditttrisikoen i selskapet.

Selskapet har en diversifisert utlånsportefølje, med hensyn på geografi og enkeltkunder.

KREDITTRISIKO – STANDARDMETODEN

Som utsteder av obligasjoner med fortrinnsrett må alle engasjementer i sikkerhetsmassen tilfredsstille risikoklasse 1 eller 2. Ved vurdering av rating benyttes kun ratinger fra Standard & Poor's Rating Services, Moody's Investors Service, Fitch Ratings og DBRS Ratings Limited. Dersom en motpart er ratet av to eller flere av byråene, skal den nest beste ratingen benyttes jf. kapitalkravsforskriftens § 7-2. Dersom motparten kun er ratet av ett godkjent byrå, benyttes denne.

- Stater og sentralbanker: Langsiktig rating fra godkjent ratingbyrå benyttes for tildeling av risikoklasse.
- Multilaterale utviklingsbanker og internasjonale organisasjoner: kun motparter som er tildelt risikovekt 0 prosent iht. kapitalkravsforskriften § 5-4 og § 5-5.
- Lokale og regionale myndigheter: Langsiktig rating på kommuner og fylkeskommuner benyttes. Dersom det er uratede kommuner skal disse behandles som AA-ratede motparter.
- Institusjoner: Langsiktig rating på institusjoner som er ratet av godkjent ratingbyrå skal benyttes for å fastsette risikoklasse for finansforetak.
- Foretak: Langsiktig rating fra godkjent ratingbyrå benyttes for tildeling av risikoklasse. Hvis det ikke foreligger godkjent rating benyttes 100 % vekt for engasjementet.

SIKKERHETER OG GARANTIER

Ved formidling av lån gjennom EBK er det en forutsetning at lånet ikke overstiger 60 prosent av eiendommens verdi ved innføring i EBK. Det er for øvrig et krav at det sikres pant i ferdigstilte boligeiendommer eller fritidseiendommer. De krav EBK stiller til pant tilfredsstiller kapitalkravsforskriftens vilkår til 35 prosent vektning av engasjementer med pantesikkerhet i boligeiendom. Verdidokumentasjonen skal være godkjent takst, meglervurdering, kjøpekontrakt/skjøte eller verdivurdering fra Eiendomsverdi AS, som ikke kan være eldre enn 6 mnd. ved innvilgelse av lånet.

Når eierbankene formidler lån til EBK påtar de seg obligatoriske garantier for lån de har formidlet. Disse garantiene er i hovedtrekk som følger:

1. *Saksgaranti* for hele lånebeløpet i perioden fra eierbanken anmoder om utbetaling til lånets pantesikkerhet har oppnådd rettsvern og eierbankens depotavdeling har kontrollert dokumentasjonen.
2. *Tapsgaranti* hvor banken plikter å dekke 80 prosent av et konstatert tap på utlån. Tapsgarantien er begrenset til 1 prosent av bankens utlånsportefølje i EBK, minimum 5 millioner kroner eller 100 prosent av låneporteføljen hvis den er lavere enn 5 millioner kroner. Overskytende del som ikke dekkes av tapsgarantien kan EBK motregne i provisjonen til alle eierbankene, proratarisk ut i fra den enkelte banks andel av utlånsporteføljen på det tidspunkt tapet konstateres. Motregningsretten gjelder på en periode på 12 måneder.

Pr. 31. desember 2017 er det tatt ut oversikt over gjenstående lånesum mot verdivurdering av pantesikkerhet da lånet ble tatt opp. Denne viser at selskapet har utlån innenfor følgende sikkerhet;

Tabell 10 Fordeling av opprinnelig belåningsgrad (LTV) (tall i tusen)

Belåningsgrad (LTV)	Opprinnelige verdier			
	Privat personer	Borettslag	Totalt	Andel totalt
0 <= 40	11,264,103	6,408,450	17,672,553	23 %
40 < x <= 50	12,167,325	698,034	12,865,359	17 %
50 < x <= 60	45,771,032	341,021	46,112,054	60 %
Summer	69,202,460	7,447,505	76,649,966	100 %
Gjennomsnittlig LTV	50.5 %	18.4 %	47.4 %	

EBKs utlån til kunder har en maksimal belåningsgrad («Loan to value», heretter LTV) på 60 prosent av boligens verdi ved innvilgelse. Sikkerheten er derfor vurdert som meget god og risikoen anses som lav.

LØPENDE VERDIVURDERING AV SIKKERHETER

Selskapets utlånsportefølje «vaskes» kvartalsvis mot markedsverdier estimert av Eiendomsverdi AS. Eiendomsverdis vektingsmodell beregner en markedsverdi basert på solgte objekt i nærområdet over tid, justert for prisutviklingen. De hensyntar også de verdivurderinger EBK har på eiendommen ved innvilgelse. Dersom boligmarkedet skulle fått et fall i priser vil selskapet ha god margin før et eventuelt lån som må tvangsinnføres vil føre til tap. Tabellen nedenfor viser indekserte «vaskede» verdier av EBKs utlånsportefølje.

Tabell 11 Fordeling av indeksert belåningsgrad (LTV) (tall i tusen)

Belåningsgrad (LTV)	Indekserte verdier			
	Privat personer	Borettslag	Totalt	Andel totalt
0 <= 40	17,687,422	6,735,812	24,423,233	32 %
40 < x <= 50	15,688,213	455,703	16,143,916	21 %
50 < x <= 60	25,125,190	145,374	25,270,564	33 %
60 < x <= 75	9,591,170	101,473	9,692,643	13 %
x > 75	1,110,465	9,144	1,119,609	1 %
Summer	69,202,460	7,447,505	76,649,966	100 %
Gjennomsnittlig LTV	48.0 %	15.8 %	44.9 %	

Ved utgangen av 2017 utgjør indeksert LTV 44,9 prosent mot opprinnelig LTV på 47,4 prosent. Vask av borettslag viser indeksert LTV på 15,8 prosent mot opprinnelig LTV på 18,4 prosent. Dette tyder på at boligprisene har jevnt over økt siden innvilgelse (kombinert med betaling av avdrag).

Noen lån er indeksert med en høyere LTV enn ved innvilgelse, noe som kan tyde på et fall i boligprisene for objekter tilknyttet disse lånene.

MISLIGHOLDSRISIKO I SIKKERHETSMASSEN

Selskapets obligasjoner med fortrinnsrett rates av Moody's. Moodys Collateral Score forteller investorene om Moody's modellering av tapsrisiko knyttet til kredittkvaliteten i sikkerhetsmassen i et Aaa-scenario. Jo høyere kredittkvaliteten er, desto lavere er collateral score. Collateral score bestemmer nivået for tap som Moody's anslår vil påvirke investorene av selskapets OMFer ved et eventuelt mislighold av disse, basert på kredittkvaliteten i sikkerhetsmassen. Collateral score er

Moody's analyse av hvor mye risikofrie aktiva som må tilføres sikkerhetsmassen for å tilsvare den negative effekten av stresstestscenario som definert av Moody's. For mer informasjon henvises det til Moody's metodologi for definisjon og beregning av collateral score.

I rapporten for 2. kvartal 2017 (sist publiserte rapport), har Moody's angitt en collateral score på 1,9 prosent, og dette er lavest blant globale obligasjonsutstedere som er ratet av Moody's. I tabellen fremkommer EBKs OMFer som Eika Boligkreditt - Mortgage Covered Bonds.

Tabell 12 Oversikt over de 10 beste Collateral Score i verden pr. 30.06.2017, Kilde: Moody's global covered bonds monitoring overview

Exhibit 11

Covered bond programmes with lowest (best) collateral scores

Name of programme	Type of programme	Country	Collateral score
OP Mortgage Bank - Mortgage Covered Bonds 2	Mortgage	Finland	1.9%
Eika Boligkreditt AS - Mortgage Covered Bonds	Mortgage	Norway	1.9%
Royal Bank of Scotland plc - Mortgage Covered Bonds	Mortgage	UK	2.4%
Coventry Building Society - Mortgage Covered Bonds	Mortgage	UK	2.5%
Nationwide Building Society - Mortgage Covered Bonds	Mortgage	UK	2.5%
SpareBank 1 Boligkreditt AS - Mortgage Covered Bonds	Mortgage	Norway	2.5%
Yorkshire Building Society - Mortgage Covered Bonds	Mortgage	UK	2.5%
Barclays Bank PLC - Mortgage Covered Bonds	Mortgage	UK	2.6%
Nordea Mortgage Bank Plc - Mortgage Covered Bonds	Mortgage	Finland	2.7%
Bustadkreditt Sogn og Fjordane AS - Mortgage Covered Bonds	Mortgage	Norway	2.7%

Source: Moody's Investors Service

STRESSTEST PÅ BOLIGPRISER

EBK gjennomfører stresstester av verdifall i boligpriser for å belyse selskapets kredittrisiko på utlån. I kapitalkravsforskriften er det en forutsetning at det eksisterer pant innenfor 80 prosent av boligens verdi (60 prosent for fritidsbolig) for at boliglån kan risikovektes 35 prosent. Hvis dette ikke er tilfellet, vil selskapet få et økt kapitalbehov for den andelen av utlånene som må vektes 75 prosent³ fremfor 35 prosent i kapitalkravsberegningen. Det foretas beregninger basert på verdifall i boligpriser på henholdsvis 15 prosent, 25 prosent og 35 prosent. Før for eksempel et verste-fall-scenario på 35 prosent boligprisfall ville ha inntruffet, ville EBK allerede ha tatt i bruk en rekke virkemidler for å bedre kvaliteten på selskapets sikkerhetsmasse, herunder beredskapsplan ved et boligprisfall. Hvis enkelte lån i sikkerhetsmassen får en belåningsgrad som overstiger 75 prosent (60 prosent for fritidsboliger), kan ikke denne andelen av lånet regnes med ved fastsettelsen av den samlede verdien på sikkerhetsmassen. Dette vil ha betydning for selskapets oppfyllelse av kravet til stadig beløpsmessig balanse iht. finansforetaksforskriften § 11-7, og forpliktelser knyttet til overpantsettelse.

Selskapet har bedre sikkerhet i porteføljen og lavere grense for LTV enn det som er vanlig blant OMF-utstedere i Norge, og er derfor godt rustet til å håndtere risikoen knyttet til verdifall i boligpriser. Et fall i boligprisene vil generelt bli håndtert raskt ved hjelp av garantistruktur og overholdelse av lovverk knyttet til OMF. Det er derfor ikke innregnet noe pilar 2-tillegg for et verste-fall-scenario med boligprisfall på 35 prosent, da risikoen knyttet til et generelt boligprisfall er tilstrekkelig ivaretatt av selskapets garantistruktur, samt opprettholdelse av krav til overpantsettelse i sikkerhetsmassen.

³ Det antas at utlånene vil tilfredsstille krav til massemarked og kan således vektes 75 % jf. kapitalkravsforskriften.

STYRING OG KONTROLL

EBKs distribusjonskanal er gjennom eierbankene. Dette er banker som er lokalt forankret med høy grad av lojale kunder, og med gode kunnskaper om sine markeder. Kundeseleksjon gjennom eierbankene vurderes å bidra til at selskapet gjennomgående har lojale og gode kunder.

Selskapet har etablert strategi for kredittrisiko på utlån, strategi for motpartsrisiko samt strategi for kapitalforvaltning, som danner grunnlaget for styring og kontroll med kreditt- og motpartsrisiko. Løpende vurderes status i forhold til etterlevelse av selskapets kredittstrategi, og status i forhold til vedtatt risikovilje rapporteres til styret kvartalsvis i risk- og compliancerapport. Løpende foretas kontroller av etterlevelse av kredittåndboken, herunder depotkontroller. Overordnet styring og kontroll av risiko er nærmere beskrevet i kapittel 4 ovenfor.

KAPITALBEHOV

EBK benytter seg av standardmetoden for beregning av kapitalkravet for kredittrisiko. Kapitalkravet er beregnet til 2 358 millioner kroner ved utgangen av 2017. Kapitalkravet beregnet etter pilar 1 vurderes å dekke tapsrisikopotensialet knyttet til kredittrisiko i porteføljen.

9 MOTPARTSRISIKO

Definisjon: Motpartsrisiko er risiko for tap som skyldes at motparter ikke kan møte sine betalingsforpliktelser, og er således en kredittrisiko. Motpartsrisiko vedrører alle fordringer på motparter, herunder garantier, uoppgjorte handler, ikke benyttede kreditter, samt motpartsrisiko som oppstår gjennom derivateksponering. Motpartsrisikoen avhenger blant annet av fordringens størrelse, tid til forfall, sannsynlighet for mislighold og eventuelle sikkerhetets verdi.

RISIKOVILJE OG EKSPONERING

Selskapet har etablert en strategi for motpartsrisiko for å sikre at overordnede krav til styring og kontroll med motpartsrisiko er ivarettatt. Strategien skal ivareta selskapets kontroll med store engasjementer, herunder samlet engasjement mot en enkelt motpart. Dokumentet skal sikre at motpartsrisikoen til enhver tid er under kontroll gjennom etablering av rammer for motpartsrisiko, sikre etablering av ISDA med tilhørende CSA med derivatmotparter, samt en klar fordeling av ansvar og myndighet.

Selskapet har etablert følgende risikorammer for motpartsrisiko:

- Høyeste grense for samlet engasjement (forskrift om store engasjementer)
- Intern høyeste grense for samlet engasjement
- Inngåelse av derivatavtaler og maksimal eksponering med en motpart

EBK er eksponert for motpartsrisiko gjennom både utlån, plassering av overskuddslikviditet og derivater. I dette kapitlet rettes det fokus på motpartsrisiko knyttet til derivater og plasseringer i bankinnskudd og repoavtaler, da dette ikke faller naturlig som en del av vurderingen av øvrige risikofaktorer. Motpartsrisiko knyttet til utlån behandles som kredittrisiko og motpartsrisiko knyttet til plasseringer av overskuddslikviditet behandles som markedsrisiko.

- **Motpartsrisiko knyttet til bankinnskudd og repoavtaler i kredittinstitusjoner**

EBK benytter bankinnskudd og repoavtaler for plassering av overskuddslikviditet, og er således eksponert for motpartsrisiko overfor de ulike bankene. Klassisk repo er regulert under avtaleverket Global Master Repurchase Agreement (GMRA) og er, på samme måte som International Swaps and Derivatives Association (ISDA), et internasjonalt anerkjent avtaleverk for å regulere bilaterale avtaler mellom 2 parter. Selskapet har foreløpig inngått GMRA med to banker, DNB og Danske Bank. I tillegg har selskapet inngått en Global Master Securities Lending Agreement (GMSLA) med SEB for å kunne gjøre verdipapirbytteavtaler. Repoavtaler og bankinnskudd skal kun foretas hos banker med lav kredittrisiko, og skal være innenfor kravene til å inngå i sikkerhetsmassen (minimum risikoklasse 2, rating A-/A3 ved løpetid inntil 100 dager). Rammer for motpartsrisiko pr. bank er definert i selskapets strategi for kapitalforvaltning og i selskapets investeringsmandat.

- **Motpartsrisiko knyttet til derivater**

Virksomheten i EBK er underlagt strenge regler for risikoeksponering, og plikter å ikke påta seg større rente- og valutarisiko enn det som til enhver tid er forsvarlig⁴. Det betyr at selskapet benytter både rente- og valutaderivater ved innlån i valuta og/eller til fast rente for å holde risikoen på et minimum. Det samme gjelder sikring av renterisiko relativt til utlån til fast rente.

Derivater skal kun inngås med motparter med lav kredittrisiko, og skal være innenfor kravene til å kunne inngå i sikkerhetsmassen (minimum risikoklasse 2, rating A-/A3)⁵. EBK skal kun inngå derivater under det etablerte rammeverket fra International Swaps and Derivatives Association (ISDA). ISDA Masteravtaler med tilhørende Credit Support Annex (CSA), er basert på en standardisert mal for de fleste norske OMF-utstedere som inngår derivatavtaler. Motpartsrisiko knyttet til derivater er redusert gjennom det inngåtte avtaleverket som innebærer ensidig krav til sikkerhetsstillelse fra EBKs derivatmotparter på gitte grenser avhengig av rating og avtalt threshold (grense for mottak av sikkerhet). For nye derivatavtaler inngått etter mars 2017 er grense for sikkerhetsstillelse på 0, det vil si at motpartene stiller sikkerhet fra første krone dersom markedsverdien er positiv i EBKs favør.

Pilar 1 stiller krav til kapital pga. motpartsrisiko gjennom standardmetoden for kredittrisiko i kapitalkravsforskriftens del II. Selskapet beregner motpartsrisiko i derivater ved bruk av standardisert metode⁶. Det tas hensyn til finansiell sikkerhet i form av kontanter og verdipapirer⁷ i beregningen av kapitalkrav knyttet til motpartsrisiko i derivater. Selskapet har pr. 31. desember 2017 følgende motpartseksponering i derivater pr. ratingkategori;

Tabell 13 Motpartsrisiko i derivater etter standardisert metode (tall i tusen)

Rating derivat motpart	EAD*	Risikoklasse	Risikovekt	Beregningsgrunnlag
AA	2,229,665	1	20 %	445,933
A	790,652	2	50 %	395,326
	3,020,317			841,259

*Exposure at default, foretakets derivatseksponering, beregnes som maks av derivatets potensielle framtidige eksponering og markedsverdi fratrukket mottatte sikkerheter i form av kontanter eller verdipapier.

⁴ FOR-2016-12-09-1502 Finansforetaksforskriften §§ 11-1 og 11-3.

⁵ Ved nedgradering under risikoklasse 2 kan derivatene fortsatt inngå i sikkerhetsmassen, forutsatt at motparten stiller tilfredsstillende sikkerhet.

⁶ FOR-2006-12-14-1506 Kapitalkravsforskriften kapittel 23.

⁷ FOR-2006-12-14-1506 Kapitalkravsforskriften kapittel 17 og 18.

- **CVA-risiko**

CRD IV introduserte et tilleggskrav som skal dekke risikoen knyttet til endring av virkelig verdi av bilaterale derivatavtaler som ikke er børsomsatt⁸. Dette tilleggskravet beregnes basert på motpartens kredittverdighet, og kalles Credit Valuation Adjustment (CVA)⁹. Ved utgangen av 2017 utgjorde beregningsgrunnlaget 1,6 milliarder kroner.

Tabell 14 Totalt beregningsgrunnlag for motpartsrisiko knyttet til derivater, bankinnskudd og repo pr. 31.12.2017 (tall i tusen)

Beregningsgrunnlag for motpartsrisko		Beløp
Beregningsgrunnlag for bankinnskudd		347,350
Beregningsgrunnlag derivater		841,259
Beregningsgrunnlag klassisk repo		2,943
Beregningsgrunnlag for CVA-risiko		1,565,471
Totalt		2,757,023
Pilar 1 kapitalkrav	8 %	220,562

STYRING OG KONTROLL

Selskapet har etablert strategi og tilhørende rammer for motpartsrisiko som danner grunnlag for styring og kontroll av motpartsrisikoen i EBK. Løpende vurderes status i forhold til etterlevelse av selskapets strategi for motpartsrisiko, og status i forhold til vedtatt risikovilje rapporteres til styret kvartalsvis i risk- og compliancerapport.

KAPITALBEHOV

Kapitalkravet beregnet etter pilar 1 vurderes å dekke tapsrisikopotensialet knyttet til motpartsrisiko i porteføljen.

10 MARKEDSRISIKO

Definisjon: Markedsrisiko er risikoen for tap i markedsverdier til porteføljer av finansielle instrumenter som følge av svingninger i renter, kredittspreader og valutakurser. Markedsrisiko består av renterisiko, spreadrisiko, valutarisiko og aksjerisiko.

Renterisiko på balansen (rentenetto) oppstår på grunn av ulik rentebinding på innlån og utlån, og/eller at selskapet låner inn fra andre markeder enn det låner ut til, slik at renten på innlån endres uten at selskapet kan endre utlånsrenten like raskt.

Selskapet har innlån i valuta, men hvor all vesentlig valutarisiko knyttet til innlån er sikret med derivater. Markedsrisiko i form av renterisiko som oppstår på grunn av ulik rentebinding på eiendeler og gjeld vil vurderes først i dette avsnittet. Deretter vurderes markedsrisiko som selskapet påtar seg ved investering i verdipapirer (verdipapirporteføljen). Selskapet skal ha markedsrisiko innenfor lav til moderat risiko. Verdipapirporteføljen skal ikke påta seg usikret valutarisiko, ei heller aksje- og eiendomsrisiko. Den delen av selskapets likviditetsportefølje som holdes i bankinnskudd og repoavtaler er behandlet under motpartsrisiko.

⁸ Bilaterale derivatavtaler kalles også «over the counter» eller OTC-derivater.

⁹ FOR-2006-12-14-1506 Kapitalkravsforskriften Kapittel 20a.

RISIKOVILJE OG EKSPONERING

Vurdering av renterisiko på balansen (rentenetto)

Renterisiko på balansen skal begrenses gjennom å sikre at utlån til flytende rentebetingelser er finansiert av innlån eller derivater som gir flytende rentebetingelser, og at utlån til fast rente sikres med derivater som gir flytende rente. Selskapet skal benytte derivater aktivt for å redusere renterisiko. Renterisiko knyttet til rentenetto skal være innenfor lav risiko.

EBK har hovedsakelig utlån til flytende rentebetingelser. I henhold til finansavtaleloven kan renten på slike utlån, med seks ukers varsel, justeres i takt med utviklingen i selskapets innlånskostnader. I relasjon til innlånspris overfor eierbankene er EBK ikke underlagt en slik varslingsfrist. Endringer i innlånsprisen kan derfor gjennomføres raskere, noe som sikrer effektiv tilpasning til endringer i EBKs innlånskostnader.

EBK tillater fastrentelån i sikkerhetsmassen, regulert av et eget avtaleverk med eierbankene. EBK fastsetter innlånspris for fastrentelån, og eierbankene fastsetter kundens vilkår og rente basert på innlånspris og risikovurdering i engasjementet.

Selskapet benytter sikringsbokføring etter IFRS på innlån med fast rente, og en renteswap må ved inngåelse vurderes å være svært effektiv. Selskapet måler renterisiko på balansen minst kvartalsvis, basert på de ulike engasjementenes durasjon. Med durasjon menes antall år til neste renteendring.

Tabell 15 Rentesensitivitet i balansen (tall i tusen)

Rentesensitivitet	Durasjon	Beløp	Effekt rentenedgang	Effekt renteoppgang
Innlån	0.13	83,671,713	(216,788)	216,788
Utlån med flytende rente*	(0.12) / (0.06)	73,641,778	176,740	(88,370)
Utlån med fast rente	(2.84)	3,627,125	206,288	(206,288)
Utlånsderivater	2.49	3,471,359	(172,857)	172,857
Plassering i statspapirer	(0.19)	2,617,243	9,819	(9,819)
Plassering i offentlige lån etc.	(0.14)	1,336,620	3,650	(3,650)
Plassering i OMF	(0.16)	4,812,006	15,029	(15,029)
Plassering i kommunepapirer (norske)	(0.33)	3,960,286	26,357	(26,357)
Plassering i repo	(0.05)	249,041	263	(263)
Plassering i bankinnskudd	(0.01)	1,735,735	241	(241)
Renterisiko ved skift i rentekurve på 2 %-poeng			48,742	39,628

*Durasjon på utlån med flytende rente er estimert til 0.06 ved oppgang og 0.12 ved nedgang i pengemarkedsrenta. Asymmetri pga. mulighet til å avvente rentenedsettelse på utlånsporteføljen ved nedgang.

I og med at selskapets rentebinding på innlån er lengre enn på utlån, vil dette si at selskapet i en situasjon med renteøkning i innlånskostnad på 2 prosentpoeng i realiteten vil tjene på endringen dersom dette prises ut mot bankene før innlånskostnadene har økt, så lenge eiendelssiden i balansen har kortere rentebinding enn gjeldssiden. Det kan likevel være andre faktorer som gjør at selskapet reduserer sin margin på utlån og netto renteinntekter, men det vil være uavhengig av renterisiko.

Vurdering av rente- og spreadrisiko i verdipapirporteføljen

Selskapets formål er å oppnå gunstig finansiering gjennom utstedelser av OMF. Det legges til grunn at selskapets overskuddslikviditet må tilfredsstillende krav om hva som kan inngå i sikkerhetsmassen gitt i lov og forskrift. Målsetting med selskapets plasseringer av overskuddslikviditet er til enhver

tid å ha tilgjengelig likviditet til å sikre finansiering av vekst og forfall, samt å tilstrebe en høyest mulig avkastning innenfor gitte risikorammer. Beholdningen av overskuddslikviditet plasseres i bankinnskudd eller renteinstrumenter i norske kroner. I tillegg har selskapet mottatt likviditet i NOK og EUR, som skyldes mottak av kontantsikkerhet fra derivatmotpartene. Mottatt kontantsikkerhet plasseres videre som innskudd i banker eller i sikre verdipapirer i den valuta de mottas. Dette for å sikre at selskapet ikke har valutarisiko på kontantsikkerheten.

Markedsrisiko i EBKs verdipapirportefølje vil normalt bestå av renterisiko og spreadrisiko. Total risikoramme for dette på balansen er 5 prosent av selskapets rene kjernekapital, der sammensetningen forventes å være fordelt på 2 prosent renterisiko og 3 prosent kredittspreadrisiko. Den enkelte plassering skal ikke ha lenger rentebinding enn 1 år, og maksgrensen for gjennomsnittlig durasjon på hele verdipapirporteføljen er 0,3 år. De enkelte verdipapirenes løpetid skal være kortere enn 3,5 år og gjennomsnittlig løpetid skal være kortere enn 2 år. Renterisikoen stresstestes, i tråd med Finanstilsynets metodikk¹⁰, ved å se på et parallelt skift i rentekurven på 2 prosentpoeng. Kredittspreadrisiko stresstestes basert på Finanstilsynets metode for spreadrisiko¹¹ som bygger på metodikken i Solvens II for forsikringsforetakene.

EBKs verdipapirportefølje pr. 31.12.2017 var på 12,7 milliarder kroner og utgjorde om lag 13 prosent av selskapets forvaltningskapital. Selskapet har investert i statspapirer, obligasjoner med fortrinnsrett, norske kommunepapirer og offentlige lån etc. som tilfredsstiller null i risikovekt iht. kapitalkravsforskriften. Selskapet har beregnet kapitalkrav for verdipapirporteføljen basert på standardmetoden for kredittrisiko (pilar 1) etter kapitalkravsforskriften del II.

Tabell 16 Beregningsgrunnlag og kapitalkrav for markedsrisiko pr. 31.12.2017 (tall i tusen)

Verdipapirtype	EUR	NOK	Totalt NOK	Risiko-vekt	Beregningsgrunnlag	Kapitalkrav
Statspapirer	2,367,448	249,795	2,617,243	0 %	-	-
Offentlige lån etc.	1,164,887	171,733	1,336,620	0 %	-	-
Obligasjoner med fortrinnsrett	-	4,812,006	4,812,006	10 %	481,200.62	38,496
Kommunepapirer	-	3,960,286	3,960,286	20 %	792,057.29	63,365
Sum verdipapirportefølje	3,532,335	9,193,820	12,726,155		1,273,258	101,861

STYRING OG KONTROLL

Selskapet har etablert strategi for balansestyring som danner grunnlaget for total renterisiko i selskapets balanse. Ved økning i finansieringskostnader eller pengemarkedsrenter vil en renteendringsbeslutning mot eierbankene foretas av administrerende direktør, i samråd med ledergruppen i selskapet, basert på prognoser med forventet renteutvikling og planlagt ny funding. Slike prognoser foretas av økonomiavdelingen. Renterisikoen måles kvartalsvis som verdiendring gitt 2 prosentpoeng endring i rentenivå, og selskapet har definert maksimal eksponering knyttet til dette. Eksponeringen rapporteres kvartalsvis i selskapets risk- og compliancerapport til styret.

Grunnlaget for styring og kontroll knyttet til markedsrisiko i likviditetsporteføljen følger av strategi for balansestyring, strategi for kapitalforvaltning og tilhørende investeringsmandat. Selskapets risk- og compliancefunksjon vurderer løpende eksponering i forhold til vedtatt risikovilje og rammer i kvartalsvis risk- og compliancerapport til styret. Selskapets styrefastsatte ramme i prosent av ren kjernekapital skal dekke renterisiko ved et parallelt skift i rentekurven på 2 prosentpoeng, samt økte

¹⁰ Det følger av CRD IV-direktivet artikkel 98 (5) og EBAs retningslinjer om renterisiko i bankporteføljen at renterisiko skal vurderes på bakgrunn av et stressfaktornivå på 2 prosentpoeng parallelt skift i rentekurven.

¹¹ Finanstilsynets rundskriv 12/2016 – Vedlegg 3

kreditspreadutganger på selskapets verdipapirportefølje. I det daglige styres markedsrisikoen ved at innlånsavdelingen foretar handler med selskapets overskuddslikviditet i tråd med deres mandat og selskapets risikostrategier.

KAPITALBEHOV

Kapitalkravet knyttet til markedsrisiko er hensyntatt i standardmetoden for kredittrisiko og utgjør 102 millioner ved utgangen av 2017, herunder risikovekting av de ulike verdipapirplasseringene. Vurdering av kapitalkrav for rente- og spreadrisiko inngår i vurderingen av pilar 2. Det er vurdert at EBKs foretaksspesifikke pilar 2-krav på 0,5 prosent er tilstrekkelig for å håndtere fremtidig kapitalbehov for pilar 2-tillegg knyttet til rente- og spreadrisiko.

Det er ikke satt av noe tilleggspotensial knyttet til manglende risikospredning i verdipapirporteføljen eller for markedslikviditet. Selskapet forventer ikke noe internt kapitalbehov på bakgrunn av renterisiko knyttet til rentenetto på balansen.

11 FINANSIERINGS- OG LIKVIDITETSRISIKO

Definisjon: Risikoen for at selskapet ikke klarer å innfri sine forpliktelser ved forfall uten at det oppstår store kostnader i form av dyr refinansiering eller behov for førtidig realisering av eiendeler. I verste fall er likviditetsrisiko risikoen for at selskapene ikke klarer å refinansiere seg i tilstrekkelig grad til å møte forpliktelser ved forfall.

RISIKOVILJE OG EKSPONERING

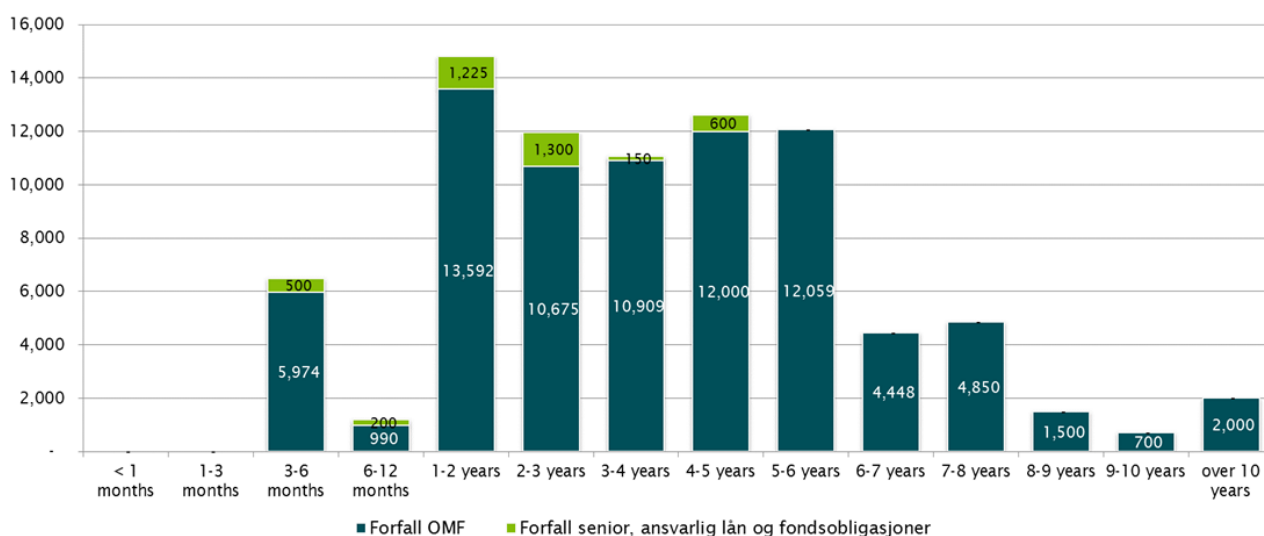
EBK skal finansiere utlån hovedsakelig gjennom å utstede OMF. Gjennom adgang til å utstede slike obligasjoner oppnår EBK lavere innlånskostnad enn eierbankene. Selskapet vil også ta opp ordinære senior obligasjonslån for å dekke overpantsettelseskrav, samt fondsobligasjoner og ansvarlige lån for å dekke krav til annen kjernekapital og tilleggskapital. EBK har etablert et internasjonalt låneprogram for å utstede obligasjoner med fortrinnsrett. Programmet, kjent som Euro Medium Term Covered Note Programme (EMTCN) ble signert og godkjent av UK Listing Authority første gang 10. august 2007. Obligasjonene under EMTCN-programmet blir utstedt både mot norske og internasjonale investorer. Programmet oppdateres minst årlig.

For å holde finansierings- og likviditetsrisikoen tilfredsstillende lav, samt å oppfylle finansforetaksloven § 11-12, finansforetaksforskriftens kapittel 11, og forskrift om forsvarlig likviditetsstyring, har selskapet etablert overordnede mål og fastsatt rammer for likviditetsstyringen.

Selskapet har pr. 31.12.2017 en god likviditetssituasjon med en total likviditetsbeholdning på om lag 10,9 milliarder kroner hvis vi holder mottatt kontantsikkerhet utenfor. I 2017 har EBK totalt utstedt obligasjoner og sertifikater tilsvarende 18,8 milliarder kroner, fordelt på 16,9 milliarder kroner i OMF, 1,8 milliarder kroner i senior usikrede obligasjoner og 100 millioner kroner i fondsobligasjoner. Om lag 51 % er utstedt i norske kroner og 49 % er utstedt i euro i 2017. Det har vært god tilgang på funding i 2017. Selskapet har overholdt alle rammer for risikoeksponering for funding og likviditetsstyring.

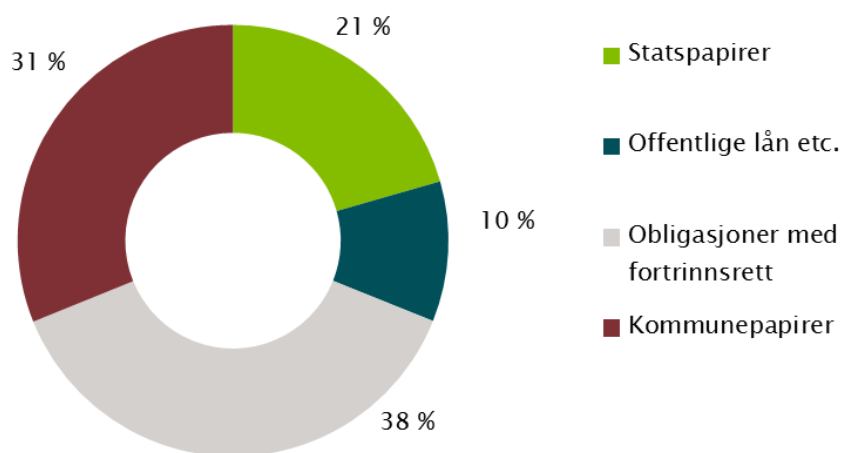

Figur 7 Forfallsstruktur på selskapets gjeldsfinansiering pr. 31.12.2017 (tall i millioner)

Interessen hos investorene til å tegne i selskapets OMFer har vært høy i 2017 og selskapet har videre oppnådd gode betingelser på innlån i løpet av året. I tillegg til beredskapsfasiliteter har selskapet 12 måneders soft bullet-struktur på selskapets OMF'er, som innebærer rett til å utsette forfall med inntil ett års løpetid.

Figur 8 Likviditetsbufferens sammensetning

EBK er underlagt regler om kvantitative krav til likviditetsreserve (Liquidity Coverage Ratio, «LCR»). Reglene er inntatt i CRR/CRD IV-forskriften og forskrift om forsvarlig likviditetsstyring. EBK skal tilfredsstille de til enhver tid gjeldende krav til likviditetsreserven (LCR)¹². Selskapet skal følge utviklingen i LCR nøye og benytte prognoser for å være beredt til å kunne tilpasse likvide aktiva som kan regnes med i indikatoren på kort tid. Ved utgangen av 2017 var selskapets LCR-totalindikator var på 251 prosent, EUR-indikator på 261 prosent og NOK-indikator på 340 prosent.

¹² FOR-2014-08-22-1097 CRR/CRD IV-forskriften

CRR, art. 413, stiller krav til at selskaper skal ha stabil og langsiktig finansiering. Et minstekrav til NSFR er foreslått til 100 % av EU-kommisjonen. Kravet foreslås innført i EU i løpet av 2018. Inntil det foreligger konkrete anbefalinger fra EBA, og inntil den endelige definisjonen av NSFR er klar, vil Finanstilsynets beregning av NSFR være basert på Baselkomitéens endelige anbefalinger fra oktober 2014. Selskapet har fra og med 30. september 2014 rapportert NSFR kvartalsvis til Finanstilsynet. Selskapets NSFR-indikator var på 101 prosent pr. 31.12.2017.

STYRING OG KONTROLL

Selskapet har etablert egen strategi for finansieringsrisiko, herunder definert risikovilje, risikorammer samt kriseplan ved likviditetsmangel. Denne danner grunnlaget for likviditetsstyringen.

Styring av finansierings- og likviditetsrisiko skjer gjennom rammer for finansieringsstruktur, krav til spredning på instrumenter, markeder og løpetider, samt etablering av beredskapsfasiliteter. I tillegg er det etablert et avtaleverk mellom aksjonærene og EBK som sikrer at selskapet kan få tilført likviditet i en krisesituasjon. Avtalen går ut på at eierbankene, under gitte forutsetninger er forpliktet til å kjøpe selskapets OMFer. Kjøpsforpliktelsen er oppad begrenset til forfall på selskapets OMFer, utstedt under EMTCN-programmet og tilhørende swapavtaler, de kommende tolv månedene. Det gjøres fradrag for EBKs egen likviditet. Bankene kan deponere disse OMFene i Norges Bank mot en avkortning. EBK har ikke deponeringsadgang i Norges Bank.

Selskapet er organisert med avdeling for innlån med finansdirektør/CFO som foretar den operative likviditetsstyringen, og rapporterer til administrerende direktør. Innlånsavdelingen benytter likviditetsprognoser, spesielt ved opptak av ny funding. Ved opptak av ny funding, simuleres fremtidig likviditetsbeholdning, refinansieringsindikatorer og snittløpetid på funding. Styret mottar i hvert styremøte detaljert informasjon om finansierings- og likviditetssituasjonen i selskapet.

Selskapets risk- og compliancefunksjon måler eksponering knyttet til finansierings- og likviditetsrisiko i forhold til vedtatte rammer på løpende basis, og rapporterer den faktiske eksponeringen i risk- og compliancerapport til styret kvartalsvis. Disse rapportene gir ledelsen og styret grunnlag for å vurdere status for eksponeringen i henhold til etablerte rammer og mål. Selskapet foretar stresstester der effekt på likviditetsbeholdningen simuleres ved eventuelle likviditetskriser; herunder markedsspesifikke, selskapsspesifikke kriser og kombinasjon av disse.

KAPITALBEHOV

Finansierings- og likviditetsrisiko inngår ikke under pilar 1-krav til kapital. Vurdering av kapitalkrav for finansierings- og likviditetsrisiko inngår i vurderingen i ICAAP/ILAAP, og selskapets kapitalmål vurderes å være tilstrekkelig for å dekke kapital- og likviditetsbehov utover regulatorisk minstekrav.

12 OPERASJONELL RISIKO

Definisjon: Operasjonell risiko er risikoen for tap som følge av utilstrekkelig eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil, eller eksterne hendelser. Operasjonell risiko omfatter også compliancerisiko, juridisk risiko og mislighetsrisiko.

RISIKOVILJE OG EKSPONERING

EBK har en oversiktlig virksomhet og enkel organisasjon og har derfor valgt basismetoden for beregning av kapitalkrav. I basismetoden er beregningsgrunnlaget for minstekravet til ansvarlig kapital gitt ved 15 prosent av gjennomsnittlig inntekt de tre siste år multiplisert med 12,5, jf. § 42-1 i kapitalkravsforskriften.

Tabell 17 Beregningsgrunnlag og kapitalkrav for operasjonell risiko (tusen)

Operasjonell risiko	2015	2016	2017
Netto inntekter	167,151	218,966	289,168
Gjennomsnittlig inntekter			225,095
Beregningsgrunnlag			422,053
Kapitalkrav			33,764.27

Selskapet skal ha en lav risikoprofil når det gjelder operasjonell risiko. Operasjonell risiko som kan gi tap for EBK er i all hovedsak knyttet til manglende etablering av pant, internkontrollsvikt eller svikt i IT-systemer.

STYRING OG KONTROLL

Selskapet har etablert strategi for operasjonell risiko og IT-strategi som danner grunnlaget for styring og kontroll med operasjonell risiko. Det er implementert en rekke retningslinjer og rutiner for alle vesentlige prosesser i selskapet. Disse skal bidra til at identifiserte operasjonelle risikoer blir håndtert på en slik måte at gjenværende risiko blir akseptabel. Selskapet skal til enhver tid ha oppdatert forretningskontinuitetsplan som sikrer at selskapet kan opprettholde driften, samt at funksjoner skal ha tilfredsstillende backup. Videre er det også utarbeidet relevante beredskapsplaner for å håndtere krisesituasjoner.

Selskapet følger opp operasjonell risiko gjennom rapportering og registrering av operasjonelle hendelser, gjennomføring av complianceaktiviteter og internrevisjon mv. Risk- og compliancefunksjonen utarbeider kvartalsvis en risk- og compliancerapport med status og trend på operasjonell risiko basert på ovennevnte forhold. Rapporteringen gir ledelsen og styret grunnlag for å vurdere status for eksponeringen i henhold til etablerte rammer og mål.

KAPITALBEHOV

EBK benytter seg av basismetoden for beregning av kapitalkravet for operasjonell risiko. Kapitalkravet er beregnet til 33,8 millioner kroner pr. 31. desember 2017.